

Es reactiva el setge a Puigdemont: les claus del suplicatori

La comissió d'Assumptes Jurídics del Parlament Europeu aborda el cas dels eurodiputats independentistes, inclosos Comín i Ponsatí, en un procediment que es preveu que duri quatre mesos

Acte del Consell per la República a Perpinyà | Josep M. Montaner

Després de mesos de bloqueig obligat per la pandèmia del coronavirus, aquest dilluns comencen els tràmits del suplicatori de Carles Puigdemont, Toni Comín i Clara Ponsatí, que pot acabar d'aquí quatre mesos amb l'aixecament de la seva immunitat com a eurodiputats, si es compleixen les demandes de la justícia espanyola en el procés d'extradició. Fonts del Parlament Europeu apunten que el procediment conclouria el març de l'any vinent, si es compleixen els terminis previstos, tot i que es podrien allargar. La comissió d'Assumptes Jurídics (JURI) es farà per via telemàtica i serà confidencial. Fonts de Junts apunten que el suplicatori s'enceta amb errors de base que caldrà posar sobre la taula. Aquest dilluns, doncs, es reactiva la persecució contra Puigdemont.

Quines són les claus d'aquest procediment? Es farà per via telemàtica arran de la pandèmia del coronavirus, un element inèdit fins ara i que posa en evidència les contradiccions de formacions polítiques com PP o Ciutadans, que s'havien oposat amb vehemència contra els tràmits telemàtics al Parlament -per exemple, la investidura de Carles Puigdemont el 2018- però que aplaudeixen ara que la qüestió del suplicatori es pugui fer a distància. La manera de garantir la confidencialitat del procediment era un dels obstacles per desbloquejar-lo, però finalment s'ha pogut fer gràcies a un informe dels serveis jurídics del Parlament que avala la via telemàtica.

Més enllà d'això, però, el suplicatori de Puigdemont, Comín i Ponsatí el comandarà un sol ponent, l'ultraconservador búlgar Angel Dzhambazki, que forma part del grup de Conservadors i Reformistes Europeus, el mateix grup que Vox. Això té dues derivades. El fet que un sol ponent porti tres suplicatoris xoca amb les normes del propi Parlament Europeu, que diuen que cada procediment ha de tenir un ponent diferent. En el cas concret, a més, el fet que un sou eurodiputat capitanegi els tres casos pot perjudicar Ponsatí, que està acusada de sedició i no pas de malversació, com Puigdemont i Comín. Les defenses dels tres eurodiputats utilitzaran això com a argument per acreditar errors de procediment, a banda de tota la documentació que preveuen aportar a la causa.

Tres qüestions que podrien fer caure el suplicatori

Una de les qüestions que podrien fer caure el suplicatori, i que aportaran les defenses, és la competència del Suprem per exigir la retirada de la immunitat i l'extradició dels tres exiliats. Fonts jurídiques sostenen que si l'autoritat que demana l'aixecament d'aquesta prerrogativa no és competent per fer-ho, això podria fer descartar la petició. En aquest sentit, un element important és la sentència de la justícia belga sobre l'exconseller de Cultura a l'exili, Lluís Puig, que conclou que el Suprem no és competent per reclamar-ne l'extradició (<https://www.naciodigital.cat/noticia/207025/nou-reves-al-suprem-justicia-belga-rebutja-extradicio-lluís-puig>). Aquest podria ser un element a tenir en compte per part dels diputats que integren el comitè afers jurídics del Parlament Europeu a l'hora de votar sobre la retirada de la immunitat.

Un altre element és la persecució política. Fonts de Junts apunten que si es detecten indicis que el suplicatori es demana per aquesta qüestió, o per perjudicar la representació política, s'hauria de denegar. Les defenses de Puigdemont, Comín i Ponsatí aportaran previsiblement documentació en aquest sentit per acreditar que el Suprem persegueix els tres eurodiputats per motius polítics, i confien que aquest sigui un element clau en el debat que es dura a terme en comissió. Un tercer punt que esgrimiran les advocats és el tipus delictiu de què s'acusa als eurodiputats, la sedició. Fonts jurídiques consultades apunten que s'han denegat suplicatoris amb l'argument que els fets no eren delictius a Europa.

Vista posada al primer trimestre de 2021

Els tres dirigents de Junts no compareixeran encara a la comissió d'aquest dilluns, i tampoc ho faran els seus advocats. Aquest primer episodi del procediment consisteix en presentar el cas de Puigdemont, Comín i Ponsatí al JURÍ. Fonts del Parlament Europeu apunten que serà una "reunió breu" en què s'abordaran cinc peticions de suplicatori, entre elles les dels tres dirigents independentistes. L'únic membre de la comissió que hi serà presencialment és el president, Adrián Vázquez, de Ciutadans, i que ha mostrat molt interès en reactivar el procediment del suplicatori.

Serà a partir de la segona reunió quan Puigdemont, Comín i Ponsatí podran ser convidats a participar de la comissió per exposar els seus arguments. Ara com ara, a banda de la reunió d'aquest dilluns, hi ha previstes dues sessions més de la comissió, els dies 3 i 7 de desembre. Un cop hagin intervingut els tres eurodiputats afectats s'haurà d'elaborar l'informe sobre si se'ls ha de retirar o no la immunitat. El ponent d'aquest informe, que es presentarà també en comissió, és Angel Dzhambazki. La comissió votarà l'informe i després es traslladarà al ple, que haurà de prendre la decisió definitiva.

Tot el procediment és estrictament confidencial i secret. No ho serà, lògicament, el resultat de la votació, però sí el sentit del vot dels diputats que formen part de la comissió. Una comissió amb molta presència d'eurodiputats espanyols del PP, el PSOE, Ciutadans i Vox.

No es prejutja els eurodiputats independentistes

La qüestió del suplicatori en cap cas prejutja els tres eurodiputats catalans. No entra a valorar el

fons del seu cas, és a dir, no dirà si són culpables o no dels delictes de què se'ls acusa. Únicament analitza si se'ls ha d'aixecar la immunitat per permetre que un tribunal -belga, en el cas de Puigdemont i Comín, i escocès, en el cas de Ponsatí- els pugui jutjar i decidir sobre l'extradició. Ara bé, des de les defenses s'aborda aquesta qüestió com una eina més per internacionalitzar el procés, és a dir, permetrà als tres eurodiputats explicar el cas català al Parlament Europeu i denunciar les vulneracions de drets que han patit els independentistes a l'estat espanyol.

Un element que podran tenir en compte les defenses serà la sentència de l'Audiència Nacional sobre el major dels Mossos, Josep Lluís Trapero. En declaracions a aquest diari, Gonzalo Boye ja apuntava fa uns dies que l'utilitzarien en les causes obertes a l'estranger.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/210552/efectes-absolucio-trapero-altres-causes-1-o>) Aquest veredicté demostra, diu l'advocat de Puigdemont, que amb una "valoració jurídica" de la prova i una interpretació "menys esbiaixada" es poden treure conclusions "més properes a la realitat". La sentència de l'Audiència Nacional -que no ha estat recorreguda per la Fiscalia- absol Trapero i la resta dels acusats, i va en contra de la del Tribunal Suprem, que va condemnar els presos polítics a penes d'entre nou i tretze anys de presó.

Durant tots aquests mesos, concretament des de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) sobre el cas d'Oriol Junqueras del 19 de desembre de 2019, Puigdemont, Comín i Ponsatí han pogut exercir el seu càrrec amb normalitat. Gaudeixen d'immunitat a tot Europa menys a Espanya, on el Suprem, que ja no va deixar sortir Junqueras de la presó per poder ser eurodiputat, manté activades les ordres de detenció ignorant les prerrogatives parlamentàries. En funció de quina decisió prengui el Parlament Europeu sobre la immunitat, es podrà presentar recurs a la justícia europea i en cap cas els tres líders independentistes perdrien la seva condició d'eurodiputats.